

до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань».

Тенденцією в національному реєстраційному законодавстві для суб'єктів підприємницької діяльності останніми роками є спрощення процесу реєстрації, зокрема зменшення кількості документів, що подаються для реєстрації, строків реєстрації, запровадження різних процедур тощо. Вчені мають різні погляди на це.

Домінує позиція прихильників спрощення процесу реєстрації. Тому Ю. Назарова вважає, що для стимулювання комерційної діяльності та збільшення кількості її суб'єктів необхідно спростити процедури легалізації, зокрема державної реєстрації суб'єктів господарювання [6, с. 25].

Проте є й заперечення щодо спрощення національної процедури реєстрації суб'єктів господарювання. Тому, на думку І. М. Риженка, доцільним є механізм перевірки, який регулює дієздатність та компетенцію осіб (у тому числі неповнолітніх) у процесі державної реєстрації. Насамперед, це зробить зареєстровані державою засоби захисту більш ефективними, вважає науковець. По-друге, це сприяє зменшенню кількості зареєстрованих державою справ і господарських договорів, укладених малодієздатними особами, які визнані в судовому порядку недійсними, а також убезпечити інших учасників господарських відносин від збитків, пов'язаних із такими рішеннями, та психічної шкоди [7, с. 26-27].

Ми вважаємо, що прийняття такої пропозиції ускладнить процес реєстрації, делегуючи функції, які їм не належать, національному реєстраційному органу. Важко прийняти аргумент автора, оскільки функції безпеки не притаманні національним реєстрам. Крім того, кількість недійсних договорів неможливо зменшити за допомогою складних процедур реєстрації.

Таким чином, для правильної оцінки рівня процесу державної реєстрації суб'єкта господарювання необхідно як критерій збалансувати приватні та публічні інтереси суб'єкта господарювання. Проте, незважаючи на те, що суспільні інтереси (особливо в контролі за законністю комерційних структур) є важливими в системі реєстрації, вони не повинні вимагати визнання національної системи реєстрації як повністю публічної та накладати додаткові функції безпеки та контролю.

Список використаних джерел

1. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31-32. С. 263.
2. Красовська А. Державна реєстрація як умова реалізації права на підприємництво в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2002. № 7. С. 62-64.
3. Бочкова І.І. Деякі теоретичні та практичні аспекти державної реєстрації СПД. Форум права. 2011. № 1. С. 131-135.
4. Варналій З.С. Мале підприємництво: основи теорії і практики : [навч. посіб.]. З.С. Варналій. К. : Знання-Прес, 2002. 239 с.
5. Коммерческое право зарубежных стран : [учеб. пособ.] / под ред. В. Ф. Попондопуло. СПб. : Питер, 2003. 502 с.
6. Назарова Ю. Гарантии свободы предпринимательской деятельности в сфере регистрации // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 1. С. 24-28.
8. Риженко І. М. Шляхи вдосконалення правового регулювання державної реєстрації індивідуального підприємництва. Правове регулювання корпоративних відносин в Україні. Львів, 2013. С. 25-29.

Кравченко О. Г., здобувач вищої освіти гр. ЦГЮ-201

Науковий керівник: **Коломієць Н. В.**, д. ю. н., професор

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

КРИМІНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну та введення воєнного стану справили серйозний вплив на всі сфери життя. Система кримінальної юстиції не є

винятком. На фоні даної ситуації законодавцями внесено відповідні зміни до Кримінального Кодексу України. Звернемо увагу на ЗУ Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконне використання гуманітарної допомоги [1]. Згідно з цим законом було доповнено КК України статтею 201-2: Незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги. Ця стаття встановлює відповідальність за реалізацію товарів (предметів) гуманітарної допомоги або використання благодійних пожертвувань, безоплатної допомоги або інших операцій із розпорядження таким майном з отриманням суттєвого прибутку. Доповнення КК цією статтею є влучним, оскільки навіть у таких складних умовах люди намагаються будь-якими способами мати вигоду задля себе. Не завжди прибуває у відповідній кількості гуманітарна допомога через те, що її частину просто перепродують в магазинах.

Не менш важливим законом в умовах сьогодення є закон № 2160-IX [2]. Даний закон передбачає доповнення (ст. 114-2) та заміну статей (ч. 5 ст. 49; ч. 6 ст. 68; п. 4 ч. 1 та ч. 2 ст. 96-3), що стосуються забезпечення протидії несанкціонованому поширенню інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчиненому в умовах воєнного або надзвичайного стану. Вищезгадане доповнення Кримінального Кодексу статтею 114-2 має суттєве значення, оскільки допомога супротивнику це значне правопорушення і воно має бути покараним. Не дивлячись на це, значна кількість правопорушників у цій сфері уникає відповідальності, тим самим ніби втрачаючи сенс даної статті.

Було внесено зміни також до статті 263 Кримінального кодексу України законом № 2150-IX [3]. Так, у ч. 3 ст. 263 КК України вказано, що: Особи, які добровільно здали зброю, боеприпаси, вибухові речовини або вибухові пристрої органам влади, не несуть кримінальної відповідальності за діяння, передбачені частиною першою або частиною другою цієї статті. В попередній редакції зазначалось, що за дане правопорушення особа звільняється від кримінальної відповідальності. Тобто внесені зміни суттєво відрізняють даний зміст ч. 3 ст. 263 від попереднього. Цікавими є зміни, які були внесені у ст. 361 та ст. 361-1 КК України ЗУ Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо підвищення ефективності боротьби з кіберзлочинністю в умовах дії воєнного стану [4]. Стаття 361: несанкціоноване втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж відредагована розширила у такий спосіб її застосування. В умовах сучасного сьогодення технології можуть бути використані проти нас, дана стаття і передбачає відповідальність за такі правопорушення. Дана стаття у ч. 5 передбачає найбільший строк покарання за згадане правопорушення саме під час дії воєнного стану, що наголошує на важливості об'єкту цього правопорушення. Також редакція ст. 361-1 КК України передбачає після слів «з метою» доповнити словом «протиправного».

В умовах дії воєнного стану важливим стало прийняття ЗУ Про внесення змін до Кримінального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо визначення обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння та забезпечують бойовий імунітет в умовах дії воєнного стану [5]. КК України доповнено ст. 43-1, в якій йдеться, що діяння (дія або бездіяльність), скоєні в період воєнного стану або збройного конфлікту, спрямовані на відсіч та запобігання збройній агресії російської федерації або агресії інших країн, не є кримінальним правопорушенням. Також особа не підлягає кримінальній відповідальності за застосування зброї (озброєння), бойових припасів або вибухових речовин проти осіб, які здійснюють збройну агресію проти України, та за пошкодження чи знищення у зв'язку з цим майна. На жаль, ця стаття дуже актуальна для воєнного стану та військових умов у країні. Оскільки напади зі сторони рф тривають, у разі необхідності люди мають захищатися і тому правове регулювання дій, спрямованих на відсіч та стримування агресії іншої країни, має неабияке значення.

Оскільки йде війна, російська федерація намагається будь-якими способами нашкочити Україні й, на жаль, знаходяться люди, які за відповідну плату згодні допомагати державі-агресору. Влучним було прийняття закону №2198-IX, згідно з яким КК України було доповнено статтею 111-2: Пособництво державі-агресору [6]. Зміст цієї статті встановлює відповідальність громадян України, іноземців або осіб без громадянства за умисні дії, скоєні з метою сприяння державі-агресору (допомога), збройних формувань та/або окупаційній адміністрації держави-агресора, за винятком громадян держави-агресора, з метою завдання шкоди Україні. Крім того, відповідно до цього Закону в абзаці п'ятому частини першої статті 55 слова та цифри «статтею 111-1 цього Кодексу» змінено словами та цифрами «статтями 111-1, 111-2 цього Кодексу».

Хотілось би ще згадати про ЗУ «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за мародерство». У таких складних умовах, які зараз нас оточують існують люди, які користуються даним становищем. Наприклад, після пограбування магазину чи будинку солдатами рф, спостерігались випадки, що самі місцеві грабували той же магазин. Дані дії мають бути безсумнівно покараними і саме прийняття цього закону дало змогу активізувати деякі статті в умовах воєнного або надзвичайного стану. Так, у ч. 4 ст. 185; ч. 4 ст. 186; ч. 4 ст. 191 після слів «у великих розмірах» доповнити словами «чи в умовах воєнного або надзвичайного стану»; у ч. 4 ст. 187; ч. 4 ст. 189 після слів «у великих розмірах» доповнити словами «чи в умовах воєнного або надзвичайного стану»; у статті 432 слово «трьох» замінити словом «п'яти».

Спираючись на вищевикладене, можна спостерігати, що не дивлячись на складні часи, вдосконалення законодавства все ж відбувається та від дотримання законів ніхто не звільняється. Все ж таки, деяких норм у вказаних статтях часто не дотримуються, що можливо потребує вдосконалення їх для подальшого використання.

Список використаних джерел:

1. Закон України Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконне використання гуманітарної допомоги від 24.03.2022 № 2155-IX // Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-20#Text> (дата звернення: 10.06.2022).

2. Закон України Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо забезпечення протидії несанкціонованому поширенню інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчиненому в умовах воєнного або надзвичайного стану від 24.03.2022 № 2160-IX // Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2160-20#Text> (дата звернення: 10.06.2022).

3. Закон України Про внесення зміни до статті 263 Кримінального кодексу України щодо скасування відповідальності у випадках добровільної здачі зброї, бойових припасів, вибухових речовин або пристроїв від 24.03.2022 № 2150-IX // Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2150-20#Text> (дата звернення: 10.06.2022).

4. Закон України Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо підвищення ефективності боротьби з кіберзлочинністю в умовах дії воєнного стану від 24.03.2022 № 2149-IX // Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2149-20#Text> (дата звернення: 10.06.2022).

5. Закон України Про внесення змін до Кримінального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо визначення обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння та забезпечують бойовий імунітет в умовах дії воєнного стану від 15.03.2022 № 2124-IX // Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2124-20#Text> (дата звернення: 10.06.2022).

6. Закон України Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо удосконалення відповідальності за колабораційну діяльність та особливостей застосування запобіжних заходів за вчинення злочинів проти основ національної та громадської безпеки від 14.04.2022 № 2198-IX // Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2198-20#Text> (дата звернення: 11.06.2022).

7. Закон України Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за мародерство від 03.03.2022 № 2117-IX // Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2117-20#Text> (дата звернення: 11.06.2022).